

Turun perusopetuksen opetussuunnitelma 2026

1.–9.-vuosiluokkien tavoitteiden paikalliset tarkennukset ja sisällöt

Oman äidinkielen opetuksen paikalliset tarkennukset valtakunnallisiin tavoitteisiin ja sisältöihin on avattu tässä tiedostossa. Taulukoissa on esitetty paikalliset tarkennukset vuosiluokittain peruskoulussa.

Oman äidinkielen opetuksen arvioinnin ohjeistuksen löydät erillisestä tiedostosta, johon on koottu valtakunnallisen opetussuunnitelman liitteen 3 ohjeet.

Linkki Turun kaupungin opetussuunnitelmaan 2026:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-ylops-service/api/dokumentit/37324779>

Linkki valtakunnallisen opetussuunnitelman liitteeseen 3:

<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/LIITE%203%20PERUSOPETUSTA%20T%C3%84YDENT%C3%84V%C3%84N%20OPPILAAN%20OMAN%20%C3%84IDINKIELEN%20OPETUKSEN%20TAVOITTEET%202026.pdf>

Valtakunnallinen tavoite	Paikallinen tarkennus	Paikallinen tarkennus
	1 lk.	2 lk
T1 auttaa oppilasta kehittämään kuuntelemisen taitoja sekä rohkaista oppilasta kysymään ja esittämään ajatuksiaan ja kokemuksiaan ilman virheiden pelkoa	Oppilas harjoittelee vastavuoroista kuuntelua ja itsensä ilmaisemista.	Oppilas kehittää kuuntelemisen ja itsensä ilmaisemisen taitoja. Oppilaan itsetunto kielen oppijana vahvistuu.
T2 virittää oppilaan uteliaisuutta ja kiinnostusta erilaisten ilmaisukeinojen käyttöä kohtaan	Oppilas tutustuu erilaisiin ilmaisukeinoihin, pääpaino suullisessa ilmaisussa.	Oppilas käyttää erilaisia ilmaisukeinoja, pääpaino suullisessa ilmaisussa.
T3 kannustaa oppilasta kielen ja mielikuvituksen sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen	Oppilas tutustuu ohjatusti erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin.	Oppilas osallistuu erilaisiin vuorovaikutus- ja ryhmätyötilanteisiin.
T4 ohjata oppilasta luomaan myönteistä ja uteliaista suhtautumista lukemiseen sekä kannustaa omaehtoiseen lukemiseen kielitaidon mukaan	Oppilasta ohjataan kiinnostumaan lukemisesta ja suhtautumaan siihen myönteisesti.	Oppilas harjoittelee omaehtoista lukemista kielitaidon mukaan.
T5 innostaa oppilasta peruslukutaidon sekä tekstien ymmärtämistaidon oppimiseen	Oppilasta tutustuu peruslukutaitoihin sekä kehittää tekstien ymmärtämistaitoa	Oppilas harjoittelee tekstin ymmärtämistä vuorovaikutuksessa muiden kanssa.
T6 ohjata oppilasta erilaisiin teksteihin tutustumisessa sekä niistä keskustelemisessä ajatusten ja kokemusten jakamiseksi	Oppilas harjoittelee ohjatusti teksteistä keskustelemista.	Oppilas harjoittelee omaehtoisesti teksteistä keskustelemista.
T7 auttaa oppilasta luomaan positiivista suhtautumista kirjoittamiseen kielitaidon mukaan	Oppilaalle syntyy kiinnostus kirjoittamiseen.	Oppilaalle kehittyy myönteinen asenne kirjoittamiseen.
T8 ohjata oppilasta tutustumaan omakieliseen kirjoitusjärjestelmään sekä edistää kirjoittamisen perustaitoja	Oppilas tutustuu oman kielen aakkosiin, merkkeihin ja kirjoitusjärjestelmään.	Oppilas harjoittelee oman kielen aakkosia, merkkejä ja kirjoitusjärjestelmää.
T9 ohjata oppilasta harjoittelemaan tekstin tuottamista sekä rohkaista ilmaisemaan kirjallisesti ajatuksiaan ja havaintojaan kielitaidon mukaan	Ei tavoitetta T9	Oppilas harjoittelee lauseiden muodostamista.

T10 rohkaista oppilasta käyttämään omaa äidinkieltään koulussa, kotona ja lähiympäristössä sekä ohjata havainnoimaan omaa kielenkäyttöään ja tutustumaan kielen perusrakenteisiin	Oppilasta rohkaistaan käyttämään omaa äidinkieltä arjen tilanteissa.	Oppilas rohkaistuu käyttämään omaa äidinkieltä arjen tilanteissa.
T11 kannustaa oppilasta tutustumaan oman kieli- ja kulttuuriyhteisön tapoja juhlaperinteisiin sekä ohjata käyttämään ja arvostamaan omakielistä kulttuuritarjontaa	Oppilas tutustuu ohjatusti oman kulttuurin tapoihin ja perinteeseen.	Oppilas oppii lisää oman kulttuurin tavoista ja perinteestä.
T12 kannustaa oppilasta käyttämään omaa äidinkieltään erilaisissa opiskelutilanteissa	Ei tavoitetta T12	Oppilasta kannustetaan käyttämään omaa äidinkieltä erilaisissa opiskelutilanteissa.
T13 rakentaa hyvä yhteistyö oman kielen opetuksen ja muun alkuopetuksen välille	Ei tavoitetta T13	Oppilas tutustuu muiden oppiaineiden sanastoon omalla äidinkielellä.

Sisällöt:

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen (T1, T2, T3)

- Harjoitellaan yksinkertaisia vuorovaikutustilanteita kuten kuuntelemista, kysymistä, vastaamista ja kertomista.
- Harjoitellaan ympäristön kielellistä jäsentämistä ja nimeämistä sekä arjen perussanojen ja fraasien käyttöä.
- Harjoitellaan kertomaan omista tunteista ja arjen tilanteista sekä tuottamaan lyhyitä suullisia ilmauksia leikkien, pelien ja draaman avulla.
- Tutustutaan omaan kulttuuriin kuuluviin fraaseihin ja harjoitellaan niiden käyttöä erilaisissa tilanteissa sekä vahvistetaan ymmärrystä omasta kulttuurista kulttuuristen teemojen, juhlien ja tapojen kautta.

S2 Tekstien tulkitseminen (T4, T5, T6)

- Tutustutaan monipuolisesti erilaisiin teksteihin aikuisen avulla ja sekä vahvistetaan kiinnostusta omakieliseen kirjallisuuteen ja säännölliseen lukemiseen tarjoamalla monentyyppisiä lukuhetkiä.
- Harjoitellaan tekstien tutkimista ja ymmärtämistä kuvien, otsikoiden, keskustelun ja toiminnallisten työtapojen avulla sekä yhdistetään luettua omiin kokemuksiin ja jaetaan lukukokemuksia
- Harjoitellaan ymmärtämään lyhyitä ja yksinkertaisia tekstejä, lukemaan tuttuja sanoja ja osallistumaan lyhyisiin keskusteluihin esimerkiksi perheestä, vapaa-ajasta, koulusta ja harrastuksista
- Ohjataan etsimään itseä kiinnostavaa luettavaa, harjoitellaan kertomistaitoja sekä tutustutaan ajan, järjestyksen ja paikan ilmaisemiseen kertovissa ja kuvailevissa teksteissä.
- Harjoitellaan ikätasoisesti lukustrategioiden hyödyntämistä.

S3 Tekstien tuottaminen (T7, T8, T9)

- Harjoitellaan oikeaa kirjoitusasentoa ja tarvittaessa kirjoittamisen suuntaa.

- Harjoitellaan kirjainten ja merkkien kirjoittamista tai piirtämistä oman kielen ilmaisukeinojen mukaisesti.
- Tarkastellaan puhutun kielen muuttamista kirjoitetuksi kieleksi.
- Harjoitellaan tuttujen ja yksinkertaisten sanojen kirjoittamista. Laajennetaan kirjoitustaitoa yksinkertaisiin virkkeisiin.

S4 Taito ymmärtää kieltä, kirjallisuutta ja kulttuuria (T10, T11)

- Tutustaan äänteisiin ja kirjaimiin
- Tuetaan oppilaan monikielistä identiteettiä yhteistyössä koulun, huoltajien ja oman kieliyhteisön kanssa.
- Perehdytään kulttuuri yhteisön juhliin ja leikkeihin.
- Havainnoidaan oman äidinkielen käyttöä kotona, koulussa ja lähiympäristössä sekä kannustetaan käyttämään omaa äidinkieltä yhteistyössä muun alkuopetuksen kanssa.
- Tutustutaan oman kielisten kulttuureiden maantietoon, historiaan ja tieteeseen kuvien, tarinoiden ja keskustelujen avulla yhdessä aikuisten kanssa.
- Tutustutaan arkihavaintojen kautta puhutun kielen eroihin.
- Harjoitellaan osallistumaan keskusteluihin kulttuuriin liittyvistä aiheista.

S5 Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena (T12, T13)

- Tutustutaan eri oppiaineiden keskeiseen sanastoon, kuten numeroihin, muotoihin, eläimiin, kasveihin, ruokaan, vuodenaikoihin ja kalenteriin.
- Harjoitellaan ympäristön havainnointia sekä kuvien ja videoiden tulkitsemista.
- Vahvistetaan muiden oppiaineiden opiskelussa tarvittavaa sanastoa.
- Tutustutaan oman äidinkielen ja suomen kielen ääntämisen eroihin sekä harjoitellaan erilaisia äänteitä.
- Käsitellään oppilaiden omia aiheita ja kiinnostuksen kohteita sekä harjoitellaan kertomaan niistä muille.

3.-4. vuosiluokkien tavoitteiden ja sisältöjen paikalliset tarkennukset

Valtakunnallinen tavoite	Paikallinen tarkennus 3 lk.	Paikallinen tarkennus 4 lk.
T1 kannustaa oppilasta toimimaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	Oppilas ilmaisee itseään keskustelutilanteissa.	Oppilas toimii erilaisissa keskustelutilanteissa.
T2 kannustaa oppilasta erilaisten ilmaisukeinojen käyttöön, myös ryhmä- ja vuorovaikutustilanteissa	Oppilas harjoittelee erilaisia puhetilanteita, kuten ohjeiden selostamista ja kysymysten muodostamista.	Oppilas harjoittelee erilaisia puhetilanteita, kuten ohjeiden ja tapahtumien selostamista, haastatteluja.
T3 ohjata oppilasta arvioimaan omaa toimintaansa ja vastaanottamaan sekä antamaan palautetta	Oppilas tutustuu erilaisiin arviointitapoihin, kuten itsearviointi, vertaisarviointi ja ryhmäarviointi.	Oppilas harjoittelee antamaan ja vastaanottamaan itselleen ja toisilleen rakentavaa palautetta.
T4 Innostaa oppilasta omaehtoiseen lukemiseen ja omakielisten tekstien käyttöön kielitaidon mukaan	Oppilas tutustuu ohjatusti erilaisiin tekstilajeihin.	Oppilas tutustuu omaehtoisesti erilaisiin tekstilajeihin, kuten kuvaavat, kertovat ja viihdyttävät tekstit.
T5 ohjata oppilasta edistämään peruslukutaidon sujuvoitumista sekä tekstien ymmärtämisen taitoja ja lukemisen strategiataitoja	Oppilas harjoittelee tekstien lukemista ääneen lukutaidon sujuvoittamiseksi. Sen lisäksi oppilas harjoittelee vastaamaan kysymyksiin tekstin pohjalta.	Oppilas harjoittelee löytämään tekstin ydinasiat ja kertomaan niistä lyhyesti omin sanoin.
T6 ohjata oppilaita käyttämään lukutaitoaan ja tekstejä elämysten saamiseksi, tiedon hankkimiseksi ja arvioimiseksi sekä keskustelemaan teksteistä	Ei tavoitetta T6	Ei tavoitetta T6
T7 auttaa oppilasta kehittämään ilmaisuaan sekä positiivista suhtautumista kirjoittamiseen kielitaidon mukaan	Oppilas harjoittelee tuottamaan tekstejä kirjallisesti sekä keskustelemaan niistä.	Oppilas harjoittelee tuottamaan tekstejä yksin tai ryhmässä sekä keskustelemaan ja antamaan niistä palautetta.
T8 kannustaa oppilasta harjoittelemaan ja sujuvoittamaan kirjoittamisen perustaitoja sekä tekstien tuottamisen taitoa	Oppilas harjoittelee oman kielen oikeinkirjoituksen perustaitoja.	Oppilas syventää oman kielen oikeinkirjoituksen perustaitoja ja harjoittelee näppäintaitoja.
T9 innostaa oppilasta edistämään ajatusten ja kokemusten ilmaisemista asiateksteissä ja kaunokirjallisissa teksteissä	Ei tavoitetta T9	Ei tavoitetta T9
T10 auttaa oppilasta ymmärtämään kielellistä ja kulttuurista identiteettiä	Oppilasta ohjataan pohtimaan oman äidinkielen merkitystä.	Oppilas ymmärtää oman äidinkielen merkityksen.

sekä pohtimaan äidinkielen merkitystä		
T11 ohjata oppilasta tutustumaan keskeisiin rakenteisiin	Oppilas harjoittelee oman äidinkielen keskeisimpiä rakenteita: sanajärjestys, sanaluokat ja erilaiset lausetyypit.	Oppilas vahvistaa oman äidinkielen keskeisimpiä rakenteita: sanajärjestys, sanaluokat ja erilaiset lausetyypit.
T12 ohjata oppilasta hyödyntämään oman äidinkielen taitoa kaikessa oppimisessa ja kehittämään eri tiedonalojen kieltä	Oppilas tutustuu eri oppiaineiden sanastoon.	Oppilas harjoittelee eri oppiaineiden sanaston käyttöä kaikessa oppimisessa.
T13 tarjota oppilaalle välineitä omakielisen tiedon etsimiseen, pohtimiseen ja arviointiin sekä tukea oppilasta omaksumaan itseohjautuva tapa opiskella omaa äidinkieltään	Ei tavoitetta T13	Ei tavoitetta T13

Sisällöt:

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen (T1, T2, T3)

- Harjoitellaan keskustelua arjen tilanteissa, kuten perheestä, kavereista ja harrastuksista.
- Kehitetään puhetaitoja eri tilanteissa, esimerkiksi ohjeiden kertomisessa.
- Harjoitellaan arvioimaan omaa työskentelyä sekä antamaan, vastaanottamaan ja hyödyntämään palautetta.
- Harjoitellaan monipuolisempia keskustelutaitoja, kuten kysymistä, mielipiteen ilmaisua ja perustelua.
- Syvennetään tunteiden tunnistamista ja rohkaistaan niiden ilmaisemiseen.
- Kehitetään puhetaitoja esimerkiksi ohjeiden ja tapahtumien selostamisessa.
- Harjoitellaan ryhmätyötaitoja ja tehdään esitelmiä omista kulttuureista.

S2 Tekstien tulkitseminen (T4, T5, T6)

- Kehitetään lukutaitoa lukemalla erilaisia tekstilajeja, erityisesti lastenkirjallisuutta.
- Harjoitellaan ääneen lukemista.
- Opitaan löytämään tekstin pääasiat ja kertomaan ne lyhyesti omin sanoin (suullisesti).
- Laajennetaan sanavarastoa.
- Tutustutaan kirjoihin kotona, kirjastossa ja verkossa ja harjoitellaan kirjaston hakupalvelun käyttöä.
- Keskustellaan teksteistä ja jaetaan lukukokemuksia.
- Harjoitellaan tekstin ymmärtämistä ja tiivistämistä omin sanoin.
- Opitaan tunnistamaan eri tekstilajeja.
- Harjoitellaan löytämään pääasiat sekä kysymään ja vastaamaan tekstin pohjalta.
- Harjoitellaan lukustrategioiden hyödyntämistä oman lukemisen ja opiskelun tukena.

S3 Tekstien tuottaminen (T7, T8, T9)

- Tarkastellaan puhutun kielen muuttamista kirjoitetuksi kieleksi.
- Harjoitellaan tekstin rakennetta. Harjoitellaan kirjoittamisen eri vaiheita sekä kirjoitetaan tekstejä yksin ja yhdessä.
- Keskustellaan kirjoitetuista teksteistä ja harjoitellaan antamaan niistä palautetta.
- Harjoitellaan hyödyntämään rakentavaa palautetta omassa kirjoittamisessa.
- Kehitetään oikeinkirjoitusta ja vahvistetaan sitä myös saneluharjoitusten avulla.

- Harjoitellaan käsikirjoitusta ja kehitetään näppäintaitoja.
- Tuotetaan erilaisia tekstejä, ja rohkaistaan ilmaisemaan omia ajatuksia kirjoittamalla.

S4 Taito ymmärtää kieltä, kirjallisuutta ja kulttuuria (T10, T11)

- Tutustutaan omaan kieleen ja kulttuuriin sekä vahvistetaan ymmärrystä niiden merkityksestä oppilaan arjessa ja identiteetissä.
- Verrataan omaa ja suomalaista kulttuuria sekä tarkastellaan niiden yhtäläisyyksiä ja eroja.
- Perehdytään kielen rakenteisiin ja tarkastellaan, miten ne vaikuttavat merkityksen muodostumiseen.
- Tehdään yhteistyötä kodin ja kieliyhteisön kanssa oppimisen tukemiseksi.
- Harjoitellaan tunnistamaan oman kielen erilaisia ominaisuuksia ja vertaamaan niitä kieliin, joita oppilaat jo tuntevat.
- Tutustutaan sanaluokkiin ja harjoitellaan yksinkertaisten lauserakenteiden muodostamista.
- Harjoitellaan erilaisia lausetyyppejä, kuten väitelauseita, kysymyslauseita, huudahduslauseita ja käskylauseita, sekä niihin liittyviä välimerkkejä.
- Tutustutaan alueisiin, joissa opetettavaa kieltä puhutaan, sekä kielen alueellisiin eroihin ja niiden käyttöalueisiin.

S5 Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena (T12, T13)

- Hyödynnetään omaa äidinkieltä ajattelun ja oppimisen tukena eri oppiaineissa.
- Harjoitellaan tiedon etsimistä erilaisista lähteistä ja opitaan käyttämään omaa kieltä tiedonhankinnassa.
- Opitaan käyttämään eri oppiaineiden keskeistä sanastoa omalla kielellä.
- Hyödynnetään digitaalisia välineitä ja mediaa oppimisen tukena.
- Harjoitellaan oppimaan oppimisen taitoja ja kehitetään omia työskentelytapoja.

5.-6. vuosiluokkien tavoitteiden ja sisältöjen paikalliset tarkennukset

Valtakunnallinen tavoite	Paikallinen tarkennus 5 lk.	Paikallinen tarkennus 6 lk.
T1 kannustaa oppilasta toimimaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	Oppilas harjoittelee erilaisia keskustelutilanteita, kuten mielipiteen ja niiden perustelujen esittämistä.	Vahvistetaan mielipiteen ja niiden perustelujen esittämistaitoja sekä aloitteen tekemistä vuorovaikutustilanteissa.
T2 kannustaa oppilasta erilaisten ilmaisukeinojen käyttöön, myös ryhmä- ja vuorovaikutustilanteissa	Oppilas harjoittelee erilaisia puhetilanteita, kuten esineiden ja henkilöiden kuvailemista.	Vahvistetaan oppilaan ilmaisutaitoja erilaisissa ryhmä- ja vuorovaikutustilanteissa.
T3 ohjata oppilasta arvioimaan omaa toimintaansa ja vastaanottamaan sekä antamaan palautetta	Oppilas harjoittelee perustelemaan itselleen ja toisilleen antamaa palautetta ja käsittelemään sitä. Sen lisäksi oppilas harjoittelee antamaan vertaisarviointia.	Oppilas tekee itsearviointia ja vertaisarviointia säännöllisesti.
T4 Innostaa oppilasta omaehtoiseen lukemiseen ja omakielisten tekstien käyttöön kielitaidon mukaan	Oppilasta kannustetaan omaehtoiseen lukemiseen.	Oppilas lukee sovitun teoksen ja jakaa lukukokemuksia.
T5 ohjata oppilasta edistämään peruslukutaidon sujuvoitumista sekä tekstien ymmärtämisen taitoja ja lukemisen strategiataitoja	Oppilas löytää tekstin ydinasiat sekä osaa vastata ja tehdä kysymyksiä tekstin pohjalta.	Oppilas harjoittelee tekstin tiivistämistä sekä laajentaa sana- ja käsitevarastoa.
T6 ohjata oppilaita käyttämään lukutaitoaan ja tekstejä elämysten saamiseksi, tiedon hankkimiseksi ja arvioimiseksi sekä keskustelemaan teksteistä	Rohkaistaan oppilasta käyttämään kirjaston monipuolisia palveluita ja tarjontaa. Oppilas harjoittelee keskustelemaan luetuista teksteistä.	Oppilas harjoittelee tiedonhankintataitoja verkosta ja arvioimaan tiedon luotettavuutta.
T7 auttaa oppilasta kehittämään ilmaisuaan sekä positiivista suhtautumista kirjoittamiseen kielitaidon mukaan	Oppilas harjoittelee muokkaamaan tekstejään palautteen suuntaisesti.	Oppilas vahvistaa kirjoittamisen taitojaan.
T8 kannustaa oppilasta harjoittelemaan ja sujuvoittamaan kirjoittamisen perustaitoja sekä tekstien tuottamisen taitoa	Oppilas vahvistaa oman kielen oikeinkirjoituksen perustaitoja. Oppilas myös vahvistaa näppäintaitojaan.	Oppilas hallitsee oman kielen oikeinkirjoituksen perustaidot. Oppilas hallitsee näppäintaidot.
T9 innostaa oppilasta edistämään ajatusten ja kokemusten ilmaisemista asiateksteissä ja kaunokirjallisissa teksteissä	Oppilas tutustuu tekstin rakenteisiin ja harjoittelee kirjoittamaan omista ajatuksista, mielipiteistä ja kokemuksista.	Oppilas syventää kirjoitustaitojaan.

T10 auttaa oppilasta ymmärtämään kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä pohtimaan äidinkielen merkitystä	Oppilas tutustuu ohjatusti oman äidinkielen keskeisiin rakenteisiin. Oppilasta ohjataan tutustumaan omaan kulttuuriinsa.	Oppilas harjoittelee oman äidinkielen keskeisten rakenteiden käyttöä. Oppilas vahvistaa oman kulttuurin tuntemusta.
T11 ohjata oppilasta tutustumaan keskeisiin rakenteisiin	Oppilas syventää tietoaan oman äidinkielen keskeisimmistä rakenteista: sanajärjestys, sanaluokat ja erilaiset lausetyypit.	Oppilas osaa käyttää oman äidinkielen keskeisimpiä rakenteita: sanajärjestys, sanaluokat ja erilaiset lausetyypit.
T12 ohjata oppilasta hyödyntämään oman äidinkielen taitoa kaikessa oppimisessa ja kehittämään eri tiedonalojen kieltä	Oppilas laajentaa eri oppiaineiden sanastoa.	Oppilas hyödyntää eri oppiaineiden sanastoa kaikessa oppimisessa.
T13 tarjota oppilaalle välineitä omakielisen tiedon etsimiseen, pohtimiseen ja arviointiin sekä tukea oppilasta omaksumaan itseohjautuva tapa opiskella omaa äidinkieltään	Oppilas tutustuu erilaisiin kielen oppimisen strategioihin. Oppilas harjoittelee ohjatusti etsimään tietoa erilaisista lähteistä.	Oppilas hyödyntää opittuja kielen oppimisen strategioita. Oppilas tutustuu ohjatusti tekijänoikeuden periaatteisiin.

Sisällöt:

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen (T1, T2, T3)

- Kehitetään taitoa osallistua erilaisiin keskusteluihin tarkoituksenmukaisesti ja tilanteeseen sopivalla tavalla. Oppilas harjoittelee ilmaisemaan ajatuksiaan selkeästi, käyttämään perusteluja ja ottamaan huomioon muiden näkemykset.
- Vahvistetaan esiintymistaitoja suunnittelemalla ja toteuttamalla erilaisia esityksiä. Huomiota kiinnitetään rakenteeseen, äänenkäyttöön ja yleisön huomioimiseen.
- Syvennetään kuuntelemisen ja vuorovaikutuksen taitoja. Oppilas harjoittelee aktiivista kuuntelua, kysymysten esittämistä ja keskustelun eteenpäin viemistä.
- Harjoitellaan tavoitteellista yhteistyötä erilaisissa ryhmätilanteissa. Oppilas ottaa vastuuta omasta roolistaan ja osallistuu yhteisen lopputuloksen arviointiin.
- Kehitetään palautteen antamisen ja hyödyntämisen taitoja. Opitaan antamaan täsmällistä palautetta ja käyttämään saatua palautetta oman toiminnan kehittämiseen.

S2 Tekstien tulkitseminen (T4, T5, T6)

- Luetaan laajasti erilaisia omakielisiä tekstejä ja kehitetään valmiuksia valita tarkoituksenmukaista luettavaa eri tilanteisiin.
- Syvennetään tekstin ymmärtämistä tunnistamalla keskeinen sisältö, yksityiskohdat ja tekstin tarkoitus.
- Harjoitellaan tekemään päätelmiä ja tulkintoja sekä tunnistamaan tekstin epäsuoria merkityksiä.
- Kehitetään taitoa tarkastella tekstejä kriittisesti. Oppilas harjoittelee erottamaan mielipiteet ja faktat sekä arvioimaan lähteiden luotettavuutta.
- Tutustutaan eri tekstilajeihin ja niiden kielellisiin piirteisiin eri oppiaineissa.
- Liitetään luettu omiin kokemuksiin ja kulttuuriseen taustaan.
- Vahvistetaan lukustrategioiden hyödyntämistä oman lukemisen sekä opiskelun tukena.

S3 Tekstien tuottaminen (T7, T8, T9)

- Tarkastellaan puhutun kielen muuttamista kirjoitetuksi kieleksi.

- Kehitetään taitoa tuottaa erilaisia tekstejä eri tarkoituksiin ja eri vastaanottajille. Oppilas oppii valitsemaan tilanteeseen sopivan rakenteen ja ilmaisutavan.
- Harjoitellaan kirjoittamisprosessin hallintaa kokonaisuutena: ideointi, suunnittelu, kirjoittaminen ja muokkaaminen.
- Hahmotetaan kappaleiden, virkkeiden ja lauseiden rakenteita omassa tekstissä.
- Laajennetaan sanaston käyttöä ja kehitetään kielen rakenteiden hallintaa.
- Harjoitellaan oikeinkirjoitusta sekä tekstin tarkistamista ja virheiden korjaamista.
- Tuotetaan tekstejä myös yhteistyössä muiden kanssa ja opitaan yhdistämään eri näkökulmia samaan tekstiin.

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen (T10, T11)

- Syvennetään oppilaan tietoisuutta omasta kielestä ja sen merkityksestä identiteetin rakentumisessa.
- Tutustutaan oman kulttuurin kirjallisuuteen, perinteisiin ja ilmiöihin sekä tarkastellaan niiden merkityksiä.
- Tutustutaan oman kielialueen kulttuureihin ja tarkastellaan niiden yhtäläisyyksiä ja eroja.
- Perehdytään kielen rakenteisiin ja niiden vaikutukseen merkityksen muodostumisessa.
- Laajennetaan sanavarastoa ja kehitetään kykyä käyttää kieltä eri tilanteissa.

S5 Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena (T12, T13)

- Hyödynnetään omaa kieltä ajattelun, ymmärtämisen ja oppimisen välineenä eri oppiaineissa.
- Kehitetään tiedonhankintataitoja ja opitaan käyttämään erilaisia lähteitä tarkoituksenmukaisesti.
- Harjoitellaan tiedon vertailua ja luotettavuuden arviointia.
- Hyödynnetään monipuolisesti digitaalisia välineitä ja omakielistä mediaa oppimisen tukena.
- Kehitetään kielenoppimisen strategioita ja opitaan käyttämään niitä eri tilanteissa.

7.-9. vuosiluokkien tavoitteiden ja sisältöjen paikalliset tarkennukset

Valtakunnallinen tavoite	Paikallinen tarkennus 7 lk.	Paikallinen tarkennus 8 lk.	Paikallinen tarkennus 9 lk.
T1 ohjata oppilasta edistämään taitoa toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja arvioimaan omaa toimintaansa niissä	Oppilas syventää puhumisen, kuuntelemisen ja keskustelemisen taitoja. Oppilas osaa valmistella ja pitää lyhyen puhe-esityksen, jossa nojataan vielä muistiinpanoihin, mutta pyritään vapaaseen ilmaisuun. Oppilas analysoi ohjatusti erilaisia vuorovaikutustilanteita.	Oppilas syventää puhumisen, kuuntelemisen ja keskustelemisen taitoja, muun muassa analysoimaan erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin kiteytyneitä fraaseja ja tyypillistä sanastoa. Oppilas osaa valmistella ja pitää puhe-esityksen, joka ei nojaa vahvasti muistiinpanoihin. Oppilas syventää palautteen antamisen ja vastaanottamisen taitoja.	Oppilas syventää erityisesti jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavia vuorovaikutusvalmiuksia. Oppilas osaa valmistella ja pitää rakenteeltaan selkeän ja omasanaisen puhe-esityksen sekä osaa improvisoida tilanteen mukaan. Oppilas tunnistaa ja kehittää omia vahvuuksia viestijänä.
T2 kannustaa oppilasta monipuolistamaan lukuharrastustaan kielitaidon mukaan	Oppilas lukee eri tekstilajeja (kertovat, kuvaavat, viihdyttävät, kantaaottavat ja arkiympäristön tekstit, kuvanlukutaito). Oppilas harjoittelee lukukokemustensa jakamista eri tavoin.	Oppilas lukee oma-aloitteisesti eri tekstilajeja (kertovat, kuvaavat, viihdyttävät, kantaaottavat ja arkiympäristön tekstit, kuvanlukutaito). Oppilas jakaa lukukokemuksiaan eri tavoin.	Oppilas osaa itsenäisesti valita ja lukea asteittain monimutkaisempia teoksia nautinnon ja tiedon lähteenä. Oppilas jakaa lukukokemuksiaan eri tavoin jo tottumuksesta. Oppilas tunnistaa erilaisten tekstien tyyli- ja sävyjä.
T3 innostaa oppilasta kehittämään erittelevää ja kriittistä lukutaitoa sekä erilaisten tekstien ymmärtämistä ja tulkitsemistä	Ei tavoitetta T3	Oppilas syventää ohjatusti erilaisten tekstien tulkitsemisen ja vertailemisen taitojaan.	Oppilas vahvistaa erittelevää, tulkitsevaa ja kriittistä lukutaitoaan.
T4 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoaan käyttää tekstejä ja lukutaitoaan tiedon hankkimiseksi, elämysten saamiseksi sekä keskustelemaan teksteistä erilaisissa viestintäympäristöissä	Ei tavoitetta T4	Oppilas syventää luetun tekstin reflektointia omiin kokemuksiin. Oppilasta kannustetaan seuraamaan omakielistä mediaa ja tutustumaan omakieliseen viihde- ja kulttuuritarjontaan	Oppilas osaa reflektoida luettua tekstiä omiin kokemuksiin. Oppilas seuraa säännöllisesti omakielistä mediaa ja viihde- ja kulttuuritarjontaa. Oppilas osaa oma-aloitteisesti keskustella

		sekä antamaan niistä palautetta. Oppilas osaa keskustella kokemuksistaan erilaisissa viestintäympäristöissä.	kokemuksistaan erilaisissa viestintäympäristöissä.
T5 rohkaista oppilasta kehittämään teksteissään omaa ilmaisuaan sekä auttaa oppilasta vahvistamaan positiivista suhtautumista kirjoittamiseen	Oppilas kehittyi erilaisiin tilanteisiin sopivien tekstien kirjoittamisessa sekä käsin että tietokoneella.	Oppilaan kirjallinen ilmaisutaito omalla kielellä vahvistuu.	Oppilas osaa kirjoittaa erilaisiin tilanteisiin sopivia tekstejä.
T6 ohjata oppilasta sujuvoittamaan ja monipuolistamaan kirjoittamisen taitoa sekä syventämään tekstilajien tuntemusta	Oppilas referoi, tiivistää, tekee muistiinpanoja ja käyttää lähteitä. Oppilas kirjoittaa johdonmukaisesti eteneviä kertomuksia ja tarkastelee oman kirjoitelman sisältöä ja rakennetta.	Oppilaan taidot referoida, tiivistää, tehdä muistiinpanoja ja käyttää lähteitä vahvistuvat. Oppilas osaa kirjoittaa johdonmukaisesti etenevän kertomuksen ja seurata omaa kirjoitusprosessia sekä tunnistaa virheet omassa kirjoituksessaan.	Ei tavoitetta T6
T7 kannustaa oppilasta tuottamaan kertovia, kuvaavia, ohjaavia, kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä	Ei tavoitetta T7	Ei tavoitetta T7	Oppilas osaa kirjoittaa kertovia, kuvaavia, ohjaavia, kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä.
T8 ohjata oppilasta pohtimaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen käyttöä, merkitystä ja asemaa osana erilaisia kieliyhteisöjä sekä hyödyntämään erikielistä mediaa ja kulttuuritarjontaa	Oppilasta ohjataan pohtimaan omaa kulttuuri-identiteettiä, oman äidinkielen merkitystä ja roolia identiteetin kehityksessä. Oppilasta ohjataan hyödyntämään erikielistä mediaa ja kulttuuritarjontaa.	Oppilas osaa käsitellä omaa kieltä ja kulttuuria osana erilaisia kieli- ja kulttuuriyhteisöjä ja arvostaa niiden moninaisuutta. Oppilas tutustuu oman kulttuurin kansanperinteeseen ja kansan historian perusasioihin.	Oppilas tutustuu syvennetysti kulttuurin käsitteeseen ja sen eri ilmenemismuotoihin. Oppilas osaa ohjatusti analysoida oman äidinkielen asemaa Suomessa ja muualla maailmassa, muun muassa laatia esityksen omasta kielestä ja kulttuurista.
T9 kannustaa oppilasta tunnistamaan kielen erilaisia rekistereitä, esimerkiksi puhutun ja kirjoitetun kielen eroja sekä kielen	Oppilas harjoittelee tunnistamaan puhutun ja kirjoitetun kielen eroja. Oppilas vertailee ohjatusti arkikieltä eri tiedonalojen kieliin.	Oppilas osaa ohjatusti tunnistaa puhutun ja kirjoitetun kielen eroja. Oppilas osaa vertailla arkikieltä eri tiedonalojen kieliin. Oppilas osaa ohjatusti	Oppilas tunnistaa puhutun ja kirjoitetun kielen eroja. Oppilas osaa vertailla arkikieltä eri tiedonalojen kieliin ja käyttää molempia tarkoituksenmukaisesti.

käyttöä eri tilanteissa	Oppilas harjoittelee eri tilanteisiin soveltuvaa kielenkäyttöä.	valita eri tilanteisiin sopivan kielen rekisterin.	Oppilas osaa valita eri tilanteisiin sopivan kielen rekisterin.
T10 ohjata oppilasta syventämään tietojaan äidinkielen keskeisistä rakenteista ja analysoida niitä	Oppilasta ohjataan syventämään tietojaan äidinkielen keskeisistä rakenteista. Oppilas harjoittelee analysoida omaa äidinkielen käyttöä kielen sääntöjen ja normien mukaan.	Oppilasta syventää tietojaan äidinkielen keskeisistä rakenteista ja kieliopillisesti vaativista seikoista. Oppilas osaa ohjatusti analysoida omaa äidinkielen käyttöä kielen sääntöjen ja normien mukaan.	Oppilaalla on perustiedot äidinkielen keskeisistä rakenteista ja kieliopillisesti vaativista seikoista. Oppilas pyrkii analysoida omaa äidinkielen käyttöä kielen sääntöjen ja normien mukaan.
T11 auttaa oppilasta kehittämään taitoa käyttää äidinkieltään tiedonhaussa ja tiedonkäsittelyssä eri oppiaineissa ja ympäristöissä	Oppilas osaa ohjatusti hakea tietoa eri lähteistä. Oppilas perehtyy tekijänoikeuksiin.	Oppilas osaa hakea tietoa eri lähteistä. Oppilas osaa ohjatusti arvioida tiedon luotettavuutta. Oppilas osaa ohjatusti noudattaa tekijänoikeuksia omia tekstejä tuottaessa.	Oppilas osaa hakea tietoa eri lähteistä ja eri kielillä. Oppilas osaa vertailla erilaisista lähteistä haetun tiedon luotettavuutta. Oppilas osaa noudattaa tekijänoikeuksia omia tekstejä tuottaessa.

Sisällöt:

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen (T1, T2, T3)

- Harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita ja arvioidaan omaa toimintaa niissä.
- Opetellaan perustelemaan oma mielipide sekä kuuntelemaan että arvostamaan toisen mielipidettä.
- Syvennetään keskustelutaitoja erilaisissa tilanteissa, esimerkiksi väittelyissä.
- Tunnistetaan ja kehitetään omia vahvuuksia viestijänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.
- Tiedostetaan erilaisia kielen rekistereitä ja opetellaan käyttämään asianmukaista kieltä.
- Kehitetään palautteen antamisen ja hyödyntämisen taitoja. Opetellaan antamaan täsmällistä palautetta ja käyttämään saatua palautetta oman toiminnan kehittämiseen.

S2 Tekstien tulkitseminen (T4, T5, T6)

- Harjoitellaan eri tekstilajien lukemista ja tulkitsemista yksin ja yhdessä (kaunokirjallisuus, asiatekstit, kuvanlukutaito).
- Tunnistetaan erilaisten tekstien tyyli- ja sävyjä.
- Luetaan ja tulkitaan yhä vaativampia tekstejä.
- Syvennetään kriittistä lukutaitoa esimerkiksi keskustelun avulla.
- Harjoitellaan oman tulkinnan perustelemista ja muiden näkökulmien arvostamista.
- Löydetään tekstin olennainen sisältö.
- Käytetään erilaisia tietolähteitä ja arvioidaan niiden luotettavuutta.
- Hyödynnetään lukustrategioita oman lukemisen ja opiskelun tukena.

S3 Tekstien tuottaminen (T7, T8, T9)

- Tarkastellaan puhutun kielen muuttamista kirjoitetuksi kieleksi.
- Syvennetään taitoa tuottaa erilaisia tekstejä, käyttää luovuutta, kertoa tarinoita sekä kuvata omia kokemuksia, havaintoja, mielipiteitä ja ajatuksia puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla yksin ja yhdessä.
- Vahvistetaan tekstin jäsentämistä ja selkeyttä. Oppilas harjoittelee rakentamaan tekstejä, joissa on looginen eteneminen ja selkeä rakenne.

- Harjoitellaan erilaisten rekisterien, tyylin ja sävyn käyttämistä tekstejä tuottaessa.
- Tarkistetaan oma tuotos.
- Syvennetään taitoa hyödyntää erilaisia lähteitä ja niiden asianmukaista merkitsemistä omiin teksteihin.
- Ymmärretään, että toisen tekstiä ei saa kopioida ilman lähdemerkintää.

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen (T10, T11)

- Tutustutaan monipuolisemmin omakieliseen kulttuuriin lukemalla erilaisia tekstejä ja perehtymällä oman kulttuurin tärkeisiin piirteisiin, tapahtumiin ja merkkipäiviin.
- Havainnoidaan ja arvostetaan oman kielen eri variaatioita ja kulttuureita.
- Otetaan monikulttuurisuuden ja erilaisuuden näkökulmat huomioon kieltä, kirjallisuutta ja kulttuuria havainnoitaessa, reflektoidaan niitä omiin kokemuksiin ja muokataan omaa ajattelua sen pohjalta.

S5 Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena (T12, T13)

- Opetellaan käyttämään itsenäisesti omaa kieltä opiskelun ja tiedonhaun tukena eri oppiaineissa ja opitaan arvostamaan omaa kielitaustaa.
- Kehitetään taitoa käyttää omaa kieltä monipuolisesti tiedonhaussa ja tiedonkäsittelyssä eri lähteitä käyttäen ja tekijänoikeuksia noudattaen.
- Harjoitellaan kriittistä lukutaitoa ja opetellaan etsimään luotettavat lähteet.
- Tarkastellaan eri oppiaineisiin liittyviä aineistoja, esimerkiksi tekstejä ja kuvia ja harjoitellaan niiden hyödyntämistä opiskelun tukena.
- Rakennetaan kokonaisuuksia eri lähteistä saaduista tiedoista.
- Syvennetään kielenoppimisen strategioita ja käytetään niitä eri tilanteissa.